

[Hanne Reintoft.]

for 3 med kortere arbejdstid; noget sådant er i øvrigt krævet inden for flere brancher, bl. a. af papirindustriens arbejdere på deres kongres i 1969. Man må også huske, at hvis man skulle tage hensyn til almenvellet og give dispensation, ville vi blive tvunget ud i en lang, lang række dispensationer; bl. a. elværkerne, mange af cementfabrikkerne osv. kan ikke ligge stille simpelt hen på grund af produktionsformen.

For det andet må det være et absolut krav — og det synes jeg er et krav, der kunne rejses med stor styrke og også vil blive fremført fra fagbevægelsens side — at alt arbejde uden for normal arbejdstid simpelt hen må betales som overarbejde. Det er et krav, der har været rejst før, og et krav, der virkelig har mening. Det sætter også skifteholdsarbejderen i stand til at skaffe sig nogle af de sociale lettelser, hans arbejdsform kræver.

Endelig må det kræves, at pligten til at tage overarbejde — i sig selv en uværdig og umenneskelig bestemmelse i forholdet mellem arbejder og arbejdsgiver i dag — ophæves og måske — og det vil jeg godt spørge hvad ministeren mener om — helt forbydes i forbindelse med skifteholdsarbejde; dér tror jeg nemlig vi er inde på en realistisk ting, der kunne løses. Det er ikke usædvanligt, at en skifteholdsarbejder, der f. eks. har arbejdet fra kl. 22 aften til kl. 6 morgen, påbydes 4 timers overarbejde, hvad der også, nu vi lige har diskuteret arbejderbeskyttelse i almindelighed, må regnes for umenneskeligt og både fysisk og psykisk skadeligt. Jeg mener også, at helkontinuerlig drift, 7 døgn drift, bør afskaffes; det var måske også en ting, ministeren ville svare mig på, hvad han mener om det.

Endelig bør der tages en række sociale hensyn til skifteholdsarbejderen: forlænget ferie inden for realistiske rammer — vi må huske, at der føres en hård kamp om 4 ugers ferie i dag — øget velfærd på arbejdspladsen, hvor forplejningsmulighederne og velfærdsfaciliteterne alt for ofte ikke er til stede for natarbejderen; det er også noget af det, der burde indgå i den almindelige arbejderbeskyttelse: de almindelige velfærdsforanstaltninger, der er påkrævet på en arbejdsplads. Endvidere er det meget nødvendigt, at socialministeren overvejer en øget service

i børneinstitutionerne for de skifteholdsarbejdere, der har børn. Et meget stort antal af de kvindelige skifteholdsarbejdere har meget, meget store problemer med deres børnepasning. Det gælder i øvrigt også i høj grad i servicefagene, sygeplejersker osv.

Jeg mener derfor i og for sig ikke, man kan tillade sig at være afvisende over for dette forslag, som har påpeget meget væsentlige problemer, der kræver en grundig og gennemgribende behandling til afhjælpning af de absolut dokumenterede ulemper, som skifteholdsarbejdet medfører, og for øget retfærdig kompensation til dem, der påtager sig ulempen. Jeg mener altså, man grundigt må diskutere de muligheder, der foreligger for at komme ulemperne omkring problemet til livs.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjær Rasmussen): Ja, jeg er jo desværre ikke i stand til at takke for venlig modtagelse fra alle sider. Fra, jeg havde nær sagt traditionelt hold hørte man jo alle de gustne overlæg, som man havde ventet at høre, som hovedargument imod det, der ligger på bordet her.

Ministeren siger, at der er tale om kostbare investeringer, og at disse kostbare investeringer kan begrunde skifteholdsarbejdet. Ministeren kunne såmænd lige så godt have sagt, at kapitalisterne behøver dette skifteholdsarbejde, altså er det rigtigt, og altså ser man bort fra sundhedsfaren. Det er jo det, der i virkeligheder er sagen. Ministeren mener, at man må vente på arbejdsrådets vurdering — jeg forstår, man taler om 3-skiftet arbejde dér. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om det så er meningen, at man skal vente 17 år til på at få noget gjort ved disse ting.

Hr. Erling Dinesen var sympatisk indstillet over for afskaffelse af treskiftarbejdet, og det er jo da meget prisværdigt. Men hr. Erling Dinesen syntes nu alligevel, at forslaget derom var temmelig urealistisk, og så kunne man jo spørge, hvorfor hr. Erling Dinesen syntes, at forslaget var urealistisk. Det er selvfølgelig, fordi socialdemokratiet helt og holdent arbejder på det kapitalistiske økonomiske grundlag, der tilsidesætter menneskets behov og krav for profitten.

Hr. Erling Dinesen sagde endvidere, at socialdemokratiet er langt fremme — man